

Vyjadrenie CVTI SR
k
Pripomienkam k návrhu Metodiky evidencie publikačnej činnosti – vykazovacie obdobie
CREPČ 2026 (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici)

„V prípade, že spoluautori majú v publikácii uvedené pracovisko na inej vysokej škole, je povinné im vybrať vykazujúce pracovisko na tejto vysokej škole s rozsahom pracovného úväzku aspoň 50%, platným v čase vydania publikácie. Zároveň sa toto pracovisko označí ako **Uvedené**. Ak v ponuke nie je pracovný úväzok s rozsahom aspoň 50%, je povolené vybrať iný, čiastočný pracovný úväzok platný v čase vydania publikácie. V prípade duplicitných pracovných úväzkov je potrebné zvoliť jeden z aktuálnych pracovných úväzkov prostredníctvom možnosti *Iné ako vykazujúce pracovisko* a označenia pracoviska ako **Uvedené**.“

Ako bude spracovateľka vedieť, ktoré pracovisko má byť vykazujúce, ak ide o autora – príklady:

- ktorý má skrátený úväzok na viacerých školách, ale na každej spĺňa minimálnu hranicu 50%,
- ktorý má skrátený úväzok na jednej škole (napr. 75%) a na druhej je interný/externý doktorand (čiže má úväzok 100%)?

Budú sa spracovateľky orientovať podľa pracoviska uvedeného na publikácii, ktoré teda bude podľa toho automaticky to vykazujúce? Alebo budú musieť komunikovať s autorom a následne školy medzi sebou navzájom, aby sa dohodlo, ktoré pracovisko bude vykazujúce (napríklad v prípade odrážky 2, keď je doktorand povinný splniť si povinnosť publikovať, ale na publikácii bude uvedené pracovisko, kde má pracovný pomer), čo celý proces evidencie zneprehľadní a spomalí?

Mimochodom, sme presvedčení a prax nám to potvrdzuje, že povinnosť uvádzať afiliácie aj autorom z iných škôl by sa mala zrušiť a každá škola by si mala manažovať svojich autorov, najmä teraz, ak sa bude publikačná činnosť evidovať s príznakom *Podlieha* aj autorom so skráteným úväzkom.

Stav riešenia: Konzultácia

V Metodike časť 4.B. boli upresnené možnosti a situácie podmieňujúce výber vykazujúceho pracoviska, resp. ponechania neurčeného pracoviska pre autorov z viacerých vysokých škôl. Konkrétne:

- ak v publikácii nie je uvedené pracovisko, spoluautorom sa vyberá neurčené pracovisko,
- ak v publikácii je uvedené jedno pracovisko – vyberá sa pre spoluautorov ako vykazujúce pracovisko,
- ak v publikácii sú uvedené viaceré pracoviská pre jedného spoluautora a nie je tak možné jednoznačne určiť vykazujúce pracovisko – vyberá sa možnosť neurčené pracovisko/iné ako vykazujúce pracovisko.

Pri voľbe vykazujúceho pracoviska tak spracovatelia vyberajú len tie pracoviská pre spoluautorov z iných škôl, ktoré sú jasne uvedené v publikácii. V prípade akýchkoľvek

pochybností o výbere pracoviska spracovatelia majú možnosť ponechať *neurčené pracovisko* alebo uviesť možnosť *iné ako vykazujúce pracovisko*.

„Ak funkcionár vysokej školy (rektor, dekan a pod.) má viacero pracovných úväzkov na jednej vysokej škole, ale žiadny v rozsahu aspoň 50 %, je možné tieto pracovné úväzky pospájať do jedného pracovného úväzku.“

Akým spôsobom bude možné pospájať viacero čiastkových úväzkov funkcionára vysokej školy do jedného pracovného úväzku (aby dosiahol min. 50 %). CREPČ ich automaticky spočíta, alebo bude potrebné požiadať/vytvoriť jeden združený úväzok? Ako sa bude uvádzať, ktorý z týchto čiastkových úväzkov bude vykazujúcim pracoviskom?

Stav riešenia: Akceptované

Pre funkcionárov je potrebné v CREPČ vytvoriť jeden kumulovaný pracovný úväzok združujúci viaceré funkcie, a to tak, aby bolo možné pre funkcionára vykazovať PČ ak má tento kumulovaný úväzok aspoň 50%.

Keďže CREPČ automaticky nespočítava jednotlivé funkcie; v Metodike kapitole 6.3.6 bolo uvedené odporúčanie tento kumulovaný (súhrnný za viaceré funkcie) úväzok zapisovať na katedru, kde funkcionár (autor) pôsobí a na nej vykazovať jeho publikačnú činnosť.

"V zmysle ods. 1 § 26c zákona je evidencia ohlasov do databázy CREPC povinná pre všetkých prispievateľov"

Predmetný odsek písmena c spomínaného paragrafu nehovorí o povinnosti evidencie ohlasov do databázy CREPČ. Žiadna legislatíva neupravuje povinnosť evidencie ohlasov.

- Ak sa bude vyžadovať ich evidencia do CREPČ, budú súčasťou rozpočtu dotácií?
- Ak áno, na základe akého kľúča budú financie prerozdeľované medzi jednotlivé vysoké školy?
- Komu budú patriť ohlasy autora, ktorý je dnes na jednej vysokej škole, ale ohlasy sa mu evidujú k publikáciám z predchádzajúceho pracoviska, ktorým bola iná vysoká škola? A kto ich bude evidovať? Aktuálne pracovisko alebo to predchádzajúce?
- Bude povinnosťou autora odovzdávať podklady k citáciám na zaevidovanie? Bez nich totiž nebude možné kontrolovať záznamy ohlasov, minimálne nie ohlasy mimo scientometrických databáz v kategóriách 2 a 3.
- Evidovať sa budú ohlasy s rokom vydania 2026, alebo aj spätne? A vo všetkých kategóriách?
- Bude sa aj v prípade ohlasov uzatvárať vykazovacie obdobie podľa roku ohlasu?
- Bude vypracovaná podrobná metodika pre evidenciu ohlasov, ktorá bude všetky tieto aspekty upravovať tak ako v prípade publikačnej činnosti? Bez jasných pravidiel nebude transparentná evidencia možná.

- Aký bude postih v prípade neevidovania ohlasov?

Myslíme si, že evidencia autocitácií by nemala byť vôbec povolená.

Stav riešenia: Konzultácia/Čiastočne akceptované

Evidencia ohlasov nebude povinne vyžadovaná. Odpovede k jednotlivým bodom:

- Metodika rozpisu štátnej dotácie je v kompetencii Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.
- Platí rovnaká odpoveď ako v predošlom bode.
- Ohlasy sa evidujú a priväzujú na záznam publikácie, kde má autor uvedené to vykazujúce pracovisko, na ktorom má platný pracovný úväzok v dobe vydania publikácie. Ohlasy by mala evidovať vysoká škola, na ktorej autor aktuálne pôsobí a kde predkladá podklady pre evidenciu nielen publikačnej činnosti, ale aj ohlasov na ňu.
- Evidencia by mala prebiehať v zmysle platnej legislatívy. V zmysle zákona sa podklady pripájajú k výstupom publikačnej činnosti pre druhy vymedzené v metodike (aktuálne V1, V2 a V3).
- Odporúča sa v zásade evidencia ohlasov s rokom vydania 2026, možné je evidovať ale aj ohlasy retrospektívne.
- Vykazovacie obdobia sa viažu len na výstupy publikačnej činnosti. Ohlasy nebudú mať vlastnú časovú uzávierku, do výstupov a štatistík sa započítajú podľa záznamov, na ktoré sú naviazané.
- Princíp evidencie ohlasov ostáva pre ďalšie vykazovacie obdobie rovnaký; postihy v prípade neevidencie ohlasov sú zo strany OHPČ nevymožiteľné.

Evidencia autocitácií nie je v systéme CREPČ zakázaná, hoci sa v zásade neodporúča. Ak sa autocitácia zaeviduje, vzniká povinnosť ju riadne označiť v poli autocitácia.

„Články zaradené v rubrikách a sekciách odborné články, prehľadové práce a recenzie a pod. sa zaraďujú do kategórie EPC O3.“

Nesúhlasíme so zaradením prehľadových článkov do kategórie O3. Žiadame o preradenie do V3.

Zdôvodnenie:

Prehľadový článok (review article) možno považovať významný typ vedeckej publikácie vo vedeckých časopisoch, ktorý spĺňa všetky atribúty vedeckej práce a mal by byť klasifikovaný (považovaný) ako dôležitý vedecký výsledok.

Prehľadové články spĺňajú väčšinu kritérií, aby mohli byť klasifikované ako vedecké výstupy:

- a) Cieľová skupina: Sú určené vedeckej komunite a fakticky zamerané na konkrétne oblasti výskumu, čo zaisťuje ich relevanciu.
- b) Základná vedecká činnosť: Vyžadujú analýzu a syntézu existujúcich vedeckých výsledkov, čo je založené na vedeckej činnosti autorov.
- c) Pôvodné výsledky: Hoci neobsahujú nové empirické dáta, prinášajú nové interpretácie a syntézy predchádzajúcich výskumov.

- d) **Nové informácie:** Tieto články sumarizujú aktuálny stav poznania a poskytujú nové pohľady na problematiku.
- e) **Overiteľnosť:** Prehľadové články podliehajú analýze dostupných publikácií, čo umožňuje overenie poskytnutých informácií.
- f) **Recenzné konanie:** Tieto články prechádzajú recenzným konaním, čím sa zabezpečuje ich kvalita a rigoróznosť.
- g) **Štandardné identifikátory:** Sú publikované v časopisoch s medzinárodnými identifikátormi, ako sú ISBN, ISSN alebo DOI.

Týmto spôsobom prehľadové články spĺňajú podmienky pre vedecké výstupy a významne prispievajú k vedeckému diskurzu, rovnako ako pôvodné výskumné články. Okrem toho prehľadový článok obsahuje rozsiahlu syntézu dát, interpretácií, záverov a hypotéz z predchádzajúcich publikácií, pričom sa zameriava na aktuálny prehľad danej problematiky. Aj keď prehľadové články zvyčajne neprinášajú nové empirické dáta, môžu prispieť novými interpretáciami a hypotézami, ako aj naznačiť nové smerovanie výskumu. Ročne sa publikujú kvalitné prehľadové články v renomovaných časopisoch, ktoré ovplyvňujú vývoj a vedecké poznanie vo svojej oblasti, zatiaľ čo niektoré menej kvalitné publikácie môžu znižovať hodnotenie ich prínosu. Pri hodnotení prehľadových článkov je dôležité zohľadniť charakter časopisu a význam ich prínosu.

Stav riešenia: Zamietnuté

V zmysle Vyhlášky č. 397 Z. z. sa za vedecké publikácie považujú také publikácie, ktoré okrem iného sú založené na vedeckej činnosti a vedeckých výsledkoch, obsahujú pôvodné výsledky vlastnej vedeckej práce autora alebo autorského kolektívu a prinášajú nové informácie vo vzťahu k poznatkom v príslušnej oblasti výskumu. Vyhláška definuje v prílohe č. 1 podrobnosti o typoch dokumentov, ktoré patria do jednotlivých kategórií evidencie publikačnej činnosti, kde sú prehľadové práce zaradené medzi odborné výstupy. Zároveň, v Prílohe č. 10 Vyhlášky je prehľadová práca definovaná ako sumarizačná práca, neprinášajúca nové, dovtedy nezaznamenané informácie, čo by podľa tej istej legislatívy bola podmienka pre zaradenie publikácie do kategórie vedeckých výstupov.

Metodika, určujúca ďalšie podrobnosti evidencie prehľadových prác tak vychádza zo skutočností v rámci predmetnej legislatívy.

V individuálnych prípadoch je možné posúdenie prehľadových prác OHO a na základe rozhodnutia OHO zaradiť prehľadové práce do kategórie V3.

Plánovaná novelizácia zákona a vyhlášky však rozširuje jednotlivé kategórie EPC o viaceré typy dokumentov; prehľadové práce nevynímajúc. Následne ich bude možné evidovať aj v pôvodnej odbornej kategórii, ale aj vo vedeckej kategórii publikačných výstupov.

„Pre záznamy evidované v ostatných kategóriách EPC sa povinne prikladajú podklady v rozsahu titulný list, obsah, tiráž, informácie o autoroch a prvá a posledná strana celku alebo analytickej časti. Bez pripojených podkladov v niektorých prípadoch nie je možné uviesť záznam do stavu Potvrdený...“

Prečo vzniká povinnosť prikladania podkladov k všetkým záznamom (i keď nejde o plné texty)? Nie všetky knižnice majú dostatočné technické vybavenie v podobe skenerov a najmä veľkokapacitných úložísk, aby mohli celú publikačnú činnosť uchovávať

a sprístupňovať v zdigitalizovanej podobe pre potreby CREPČ. Nehovoriac o personálnom zabezpečení oddelení evidencie publikačnej činnosti a ohlasov. V ktorých prípadoch nie je možné uviesť záznam do stavu potvrdený? O ktoré kategórie ide?

Stav riešenia: Čiastočne akceptované

Od roku 2026 je povinné prikladať podklady k všetkým záznamom preto, aby sa zabezpečila jednotná, overiteľná a transparentná evidencia publikačnej činnosti. Podklady umožnia jednoznačne určiť aspoň minimálne bibliografické údaje o publikácii, čo uľahčuje proces kontroly zo strany OHPČ.

Metodika kapitola 8.1 bolo v tomto smere uspôsobená voči jednotlivým výhradám; Pri publikáciách v ostatných kategóriách EPC mimo V je povinné do záznamu v stave „Potvrdený“ priložiť v prípade:

- **online publikácie** – URL adresu,
- **tlačenej publikácie alebo publikácie na inom fyzickom nosiči** (CD-ROM, DVD-ROM a pod.) – fotografiu výtlačku, screenshot alebo odkaz na online katalóg knižnice či kníhkupectva, kde je možné publikáciu zakúpiť.

Kategórie, ktoré budú mať do budúcnosti podmienené prikladanie podkladov pre uvádzanie do stavu potvrdený, sú výstupy vo vedeckých kategóriách.

Námietky podané e-mailom alebo samotným autorom nebudú akceptované. Podanie námietky v zmysle zákona administruje akademická knižnica, pričom sa zasielajú v listinnej forme, rovnako ako výsledok obsahovej verifikácie.“

Ak je možné, uprednostnili by sme e-mailovú komunikáciu pred listinnou formou, nakoľko e-mailová komunikácia je štandardná aj na oficiálnej úrovni. Taktiež, dokumenty zaslané elektronicky je možné elektronicky podpísať. Dôveryhodnosť takejto komunikácie je rovnaká ako pri listinnej forme. Zasielanie námietok by sa mohlo realizovať aj prostredníctvom portálu Slovensko.sk.

Stav riešenia: Zamietnuté

Listinná komunikácia je v rámci organizácie práce dôležitá pre sledovanie zákonných lehôt v zmysle odvolacích procesov a posudzovania námietok.

Do metodiky navrhujeme doplniť pravidlá pre **evidenciu článkov v dátových časopisoch** a ich prepájanie s datasetmi, ktoré je možné aktuálne evidovať v kategóriách I1 alebo I3. Dátové časopisy sú vedecké publikácie, ktoré uverejňujú články popisujúce konkrétne dátové sady, ktoré sú dostupné v dátových repozitároch. Zameriavajú sa na kvalitu a potenciál týchto súborov dát, čím uľahčujú ich vyhľadanie, opätovné použitie a správne citovanie. Kľúčové vlastnosti dátových časopisov:

- Publikujú články o datasetoch: Na rozdiel od tradičných časopisov uverejňujú články, ktoré detailne opisujú štruktúru, obsah a potenciál konkrétnej dátovej sady.

- Závislosť od repozitárov: Samotné dátové sady sú zvyčajne umiestnené v špecializovaných dátových repozitároch.
- Zameranie na kvalitu: Zabezpečujú, že publikované dáta sú kvalitné a dobre popísané pomocou metadát.
- Odborová špecializácia: Môžu byť odborovo orientované (napr. prírodné vedy, sociálne vedy, archeológia) alebo sa môžu zamerať na konkrétny typ dát (napr. výskumný softvér).
- Cieľ: Uľahčiť vyhľadanie, opätovné použitie a správne citovanie týchto dátových súborov.

Príklady dátových časopisov:

- Scientific Data: zameraný na prírodné vedy.
- Earth System Science Data: zameraný na vedy o Zemi.
- Journal of Open Archaeology Data: zameraný na archeológiu.
- GigaScience: zameraný na biomedicínu.
- Biodiversity Data Journal: zameraný na biodiverzitu.
- Journal of Open Research Software: zameraný na výskumný softvér.

Stav riešenia: Konzultácia/Akceptované

Datasetsy ako celok sa evidujú v kategórii I1 a ako výstup z časopisu v kategórii I3 s príznakom štátnej dotácie *nepodlieha*.

Publikačné výstupy z dátových časopisov je možné evidovať ako bežné články vo vedeckej kategórii, musia však prejsť oficiálnym vydavateľským procesom, resp. články musia byť korektne vročené – nesmie ísť o preprinty, ktoré nie je povolené evidovať. Ak články v uvedených seriáloch spĺňajú tieto kritériá, nie je problém ich evidovať.